

Notă la proiectul Regulamentului privind atribuirea calificativelor tezelor de doctorat

Elaborarea proiectului Regulamentului privind atribuirea calificativelor tezelor de doctorat este determinată de introducerea în legislația națională (Codul Educației, Regulamentul privind studiile superioare de doctorat, ciclul III) a prevederilor privind clasificarea tezelor de doctorat și acordarea calificativelor „Excelent”, „Foarte bine”, „Bine”, „Satisfăcător” și „Nesatisfăcător”.

La elaborarea documentului s-a ținut seama de:

- necesitatea evaluării competențelor pe care trebuie să le aibă un absolvent al doctoratului, stipulate în Regulamentul privind studiile superioare de doctorat: 8 competențe profesionale specifice domeniului și se referă în special la cunoașterea acestuia, capacitatea de soluționare a problemelor, stăpânirea metodelor și tehnicilor de cercetare, abilități de documentare, elaborare și valorificare a lucrărilor științifice, managementul proiectelor, precum și 10 competențe transversale, care se referă prioritar la cunoștințe de management (a resurselor, a carierei, a riscului, a drepturilor de proprietate intelectuală etc.), competențe de comunicare în domeniu, inclusiv în limbi de circulație internațională, abilități de relaționare socială, calități de conducere, capacități de antreprenoriat;
- situația actuală privind evaluarea tezelor în Republica Moldova;
- bunele practici internaționale.

Ca urmare a analizelor efectuate, considerăm necesar ca evaluarea tezelor să se facă pe trei componente: 1) teza de doctorat; 2) susținerea publică a tezei; 3) valorificarea cercetării doctorale. Propunem 10 criterii pentru evaluarea finalității studiilor de doctorat, descrierea cărora este dată în anexa 1. Fiecare din criterii poate fi evaluat prioritar în cadrul unuia din cele 3 componente majore. Astfel, criteriile 1-6 – la examinarea tezei; 7 – la susținerea publică a tezei; 8-10 – la analiza modului de valorificare a rezultatelor cercetării. Însă, evaluarea finală pentru fiecare criteriu ar trebui să țină seama și de calitatea demonstrată în cadrul celorlalte două componente. Spre exemplu, evaluarea la criteriul „Cunoașterea domeniului de studiu” se va face în principal în urma examinării tezei, dar poate fi influențată, corectată de discuțiile din timpul susținerii publice (răspunsurile la întrebări).

Pentru fiecare din cele 10 criterii propunem să fie atribuit unul din următoarele calificative: „Excelent”, „Foarte bine”, „Bine”, „Satisfăcător” și „Nesatisfăcător”. Calificativul general se va obține ca medie a calificativelor pentru fiecare criteriu.

Pentru asigurarea unei evaluări mai obiective a tezelor, proiectul Regulamentului include următoarele propuneri:

1) Atribuirea calificativelor la fiecare criteriu pe baza unor cerințe clar stipulate. Am elaborat o descriere a cerințelor pentru toate 10 criteriile - anexa 2;

2) Prioritizarea unor criterii (componente ale acestora), care vor putea corecta calificativul general care se obține ca medie. Astfel, calificativul general al tezei nu va putea fi mai înalt decât cel de la criteriul „Publicarea în ediții științifice”, cu excepția tezelor axate pe cercetarea aplicativă și dezvoltarea experimentală, precum și a celor din cadrul doctoratului profesional;

3) Stabilirea unor corelații între evaluarea diferitor criterii, pentru a evita posibilitatea evaluării subiectiviste a unor criterii non-cuantificate. Astfel propunem ca la criteriile „Metodologia cercetării” și „Relevanța științifică a rezultatelor” să nu poată fi atribuit un calificativ mai jos decât „foarte bine” dacă doctorandul are publicate articole în fluxul principal al literaturii științifice (criteriul 8);

4) Cuantificarea, pe cât este posibil, a cerințelor pentru atribuirea calificativelor criteriile 8-10, în vederea diminuării subiectivismului;

5) Stimularea tendințelor pe plan internațional în domeniul cercetării, una din care este interdisciplinaritatea. De aceea, propunem posibilitatea atribuirii calificativului “Excelent” la criteriile ce se referă la metodologie și relevanța științifică doar atunci când în teză există o abordare și rezultate interdisciplinare sau deschidere spre interdisciplinaritate / multidisciplinaritate.

Proiectul Regulamentului a fost elaborat de către Direcția politici și monitorizare doctorat (responsabil – G.Cuciureanu, t.23-23-06).